Productblad Cultuur

Eind 2019 heeft het toenmalige college besloten om een takendiscussie met de raad op te starten. Hiervoor is op 18 februari 2020 een bijeenkomst met de raad georganiseerd. Resultaatmanagers hebben per aandachtsgebied een presentatie gegeven voor de raadsleden. In deze bijeenkomst is ook het hieronder staande productblad “cultuur en toerisme” gepresenteerd en toegelicht.

Programma 3 Economie en werkgelegenheid, vrijetijdseconomie en onderwijs

Cultuur en toerisme

Saldo in mln € 's	Saldo excl kap lasten	Wat doet de gemeente Bergen op Zoom hiervoor		Nadere toelichting
		5.3 Cultuurpresentatie/-productie/-participatie		
1,8	1,6	Cultuurbedrijf - CKB	NW	
1,3	1,2	Cultuurbedrijf-de Maagd	NW	
1,6	1,6	Cultuurstimulering/poppodium/amateur	NW	Binnen dit product worden diverse subsidies verstrekt met als doel de aantrekkelijkheid van de gemeente te behouden/ vergroten. We kennen 3 soorten subsidies: Culturele infrastructuur partners, basis subsidies en subsidie Culturele Activiteiten (projecten en
		5.4 Musea		
1,9	1,7	Cultuurbedrijf-Markiezenhof	NW	
0,8	0,8	Archiefdienst (WBA)	W	
0,2	0,2	Archeologie	GW	
		5.5 Cultureel erfgoed		
0,6	0,5	Diverse monumenten	GW	
		5.6 Media		
1,2	1,2	Bibliotheek	GW/NW	De bibliotheek is
		3.4 Economische promotie		
0,1	0,1	Evenementen	NW	
0,6	0,6	Toerisme	NW	Binnen dit product wordt vrijetijdsbesteding met toeristisch recreatieve karakter gestimuleerd. Dit gebeurt door: -realiseren en optimaliseren toeristische voorzieningen, activiteiten en faciliteiten; -grensoverschreidend relatienetwerk; -uitvoering Nota Toeristisch Beleid; -organisatie VVV Brabantse Wal; productontwikkeling,
-0,4	-0,4	Toeristenbelasting	NW	
9,7	9,1			

W = wettelijk GW = gedeeltelijk wettelijk NW = niet wettelijk

Benchmark bedrag per inwoners

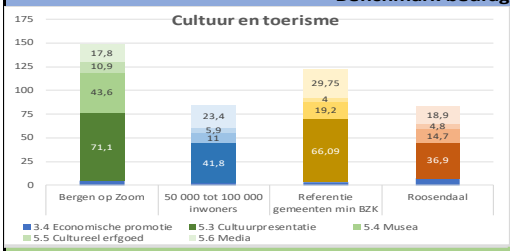

Nadere toelichting
Culturele organisaties zijn veelal gehuisvest in gemeentelijke accommodaties (gebouw T, Eventum, Blokstallen, Markiezenhof, De Maagd, CKB-gebouwhuisvesting Bouwclubs). De huisvestingslasten van deze accommodaties zit (geheel of gedeeltelijk) verdisconteerd

totalen benchmark bedrag per inwoner			
Bergen op Zoom	50-100.000 inw	Ref gemeenten	Roosendaal
€ 148,30	€ 84,40	€ 122,29	€ 83,20

Nadere toelichting

5.3 Cultuurpresentatie.

Cultuur stimuleert de economie en het toerisme

Een aantrekkelijke gemeente is een gemeente waar iets te beleven valt. Voor zowel (toekomstige) bewoners, bezoekers en bedrijven.
Gebouw-T en De Maagd hebben een regionale uitstraling.
Culturele instellingen zelf creëren werkgelegenheid: creatieve sector, bij toeleveringsbedrijven, toeristenbranche, horeca.

Cultuur heeft een maatschappelijk effect
Letterlijk een vorm van vrijentijdsbesteding door te consumeren of te produceren en levert daarmee een bijdrage aan ‘samen leven, samen doen’.
Cultuur draagt bij aan identiteitsontwikkeling van mensen en het bevordert creatief talent / is een voedingsbodem voor talent.
Kinderen vroeg in aanraking brengen met cultuur levert uiteindelijk een slimmere, creatievere bevolking op. Creatief talent is nodig voor de toekomst, de uitdagingen die op ons afkomen en het anders omgaan met problemen.

Cultuur heeft een ruimtelijk effect
Kunst in de openbare ruimte, het aantrekkelijk maken van de stad
Maar het gaat ook om een cultuuruiting gecombineerd met een (historische) locatie die elkaar versterken.

Het Cultuurbedrijf geeft invulling aan educatie op het gebied van kunst, cultuur en erfgoed. Hierbij wordt aangesloten op de cultuurvisie, waarbij de nadruk ligt op talentontwikkeling (kunst- en cultuur educatie) en historisch Bergen op Zoom (erfgoededucatie) kunst, cultuur en erfgoededucatie wordt ingezet als middel om sociaal-maatschappelijke doelstellingen te behalen.
Het Cultuurbedrijf is werkzaam in de zorg. De uitoefening van kunst en cultuur in deze doelgroepen draagt bij aan een verhoogd welzijn. Voor organisaties in de zorgsector is het Cultuurbedrijf een belangrijke partner.
Het onderwijsveld is op zoek naar manieren om cultuuronderwijs van goede kwaliteit een vaste plaats te geven binnen het onderwijs. Het Cultuurbedrijf werkt samen met alle basisscholen in Bergen op Zoom. De samenwerking met het onderwijs is structureel van aard en er ontstaan directe verbindingen tussen binnen- en buitenschoolse activiteiten. Het Cultuurbedrijf is partner voor het het voortgezet onderwijs.
Het Cultuurbedrijf biedt een podium voor een divers professioneel theaterprogramma, voorstellingen van cursisten en cultuur uit de regio.
Middels coproducties en co-creaties krijgt het amateurveld de mogelijkheid om voorstellingen of andere kunstuitingen te realiseren op onze 3 podia (Theater De Maagd, Hofzaal Markiezenhof en CKB theaterzaal).

5.4 musea
Het museum biedt ruimte voor tentoonstellingen van landelijk niveau en van lokale kunstenaars. Hierbij wordt telkens de samenwerking gezocht, zodat kunst, cultuur en erfgoed voor iedereen toegankelijk is en blijft.
De museale functie van het Cultuurbedrijf als onderdeel van het Markiezenhof voorziet in vaste tentoonstellingen, wisselende exposities, rondleidingen, een museumcafe, activiteitenprogramma’s alsook een educatief programma voor het basis- en voortgezet onderwijs. Hiermee draagt het Cultuurbedrijf bij aan de toeristisch economische doelstellingen van Bergen op Zoom.
Het Cultuurbedrijf is verantwoordelijk voor behoud en beheer van de museale en stadscollectie.
Naast de museale verzorgt het Cultuurbedrijf verhuringen, huwelijken en ondersteuning bij evenementen in het Markiezenhofcomplex.

5.5 cultureel erfgoed ,
€ 10,90 per inwoner is hoger dan gemiddeld daar Bergen op Zoom een historische stad is en hiermee op de 16 plek van Nederland staat v.w.b. aanwezigheid van erfgoed. Dit verklaart de hoge kosten maar brengt ook weer inkomsten door het toerisme aan de stad. Dus bij besluiten rekening houden met het imago van de stad mede ook gezien het feit dat we vanuit het rijk extra middelen ontvangen voor rijksmonumenten en beschermde stadsgezichten. Archeologie is ook gerelateerd aan de oude historie van de stad en komt dus ook niet bij alle vergelijkingen voor daarnaast speelt nog mee dat onze gemeente het archeologie werkveld voor de Brabantse wal gemeenten verzorgd inclusief Roosendaal en daarvoor wordt betaald.

Op basis van dit productblad is bepaald om € 1,9 miljoen te bezuinigen op cultuur. De berekening hiervoor is geweest:

Bergen op Zoom:		
Taakveld cultuurpresentatie	€ 71,10	
Taakveld musea	€ 43,60	
Totaal cultuur		€ 114,70
Referentie gemeenten min BZK:		
Taakveld cultuurpresentatie	€ 66,09	
Taakveld musea	€ 19,20	
Totaal cultuur		€ 85,29
Hogere uitgaven cultuur BoZ		€ 29,41 (per inwoner) of € 1.970.000 (op basis van 67.000 inw)

In de afgelopen periode is nogmaals goed gekeken naar alle kosten van cultuur en dit vergeleken met het productblad dat in februari 2020 aan de raad is gepresenteerd. Hierbij zijn de volgende aanpassingen/constateringen gedaan:

- De vastgoedkosten van de bouwkoten zijn niet opgenomen bij het taakveld cultuurpresentatie maar op programma 4 taakveld wonen en bouwen. Dit is gecorrigeerd in de bijgestelde cultuurbegroting.
- De Begroting 2020 inmiddels was aangepast met de compensatie voor corona (€ 49.710)
- In de Begroting 2021 – 2024 is de taakstelling voor de BC Cultuur opgenomen ad € 1,4 miljoen voor 2022 en € 1,9 miljoen vanaf 2023.
- Het taakveld media (bibliotheek en lokale omroep) worden niet gezien als cultuur.
- De kosten van toerisme (en VVV) als onderdeel van het taakveld economische promotie worden niet opgenomen in de cultuurbegroting evenals de opbrengst toeristenbelasting. Hierdoor stijgen in 2021 de lasten met € 291.000. De overige lasten worden wel meegenomen, omdat dit met name de kosten voor evenementen betreffen (oa de kermis) en de doorbelasting van de uren die de buitendienst besteed aan evenementen (waaronder ook de vastenavend)
- Het taakveld cultureel erfgoed bevat de kosten van de overige monumenten (niet zijnde het Markiezenhof en de Maagd). Dit zijn oa de stadstoren en de Gertrudiskerk en de molen Nieuw Borgvliet. Besloten is om deze kosten onderdeel te laten uitmaken van de cultuurbegroting.

Dit leidt tot het volgende aangepaste overzicht van de kosten van cultuur op basis van de cijfers Begroting 2021:

	Bergen op Zoom	50 000 tot 100 000 inwoners	Referentie gemeenten min BZK	Roosendaal
3.4 Economische promotie (evenementen oa kermis)	8	2	3	8
5.3 Cultuurpresentatie*	75	44	67	42
5.4 Musea	47	11	21	13
5.5 Cultureel erfgoed	8	6	5	5
Totaal kosten cultuur	**137**	**63**	**96**	**68**

*in het taakveld cultuurpresentatie zijn voor Bergen op Zoom de netto lasten van de bouwkoten opgenomen. In de begroting 2021 bedroegen deze netto kosten € 140.000 of wel € 2 per inwoner. Of bij de andere gemeenten ook de kosten voor huisvesting van bouwclubs is opgenomen is niet zeker. In gemeenten waar geen carnaval gevierd wordt is dit sowieso niet het geval.

Het meerjarenoverzicht van de aangepaste cultuurbegroting wordt op basis van de cijfers Begroting 2021:

	2020	2021	2022	2023	2024
Bergen op Zoom	€ 131,00	€ 137,26	€ 118,92	€ 111,80	€ 113,58
50.000-100.000 inwoners	€ 61,00	€ 63,00	€ 60,00	€ 60,00	€ 60,00
Referentie gemeenten	€ 93,00	€ 96,00	€ 94,00	€ 94,00	€ 94,00
Roosendaal	€ 64,00	€ 68,00	€ 66,00	€ 66,00	€ 66,00

De gegevens komen van de site Findo.
*) De kosten voor de vergelijkingsgemeenten zijn na 2022 gelijk gehouden aan 2022 omdat deze gegevens niet beschikbaar zijn.

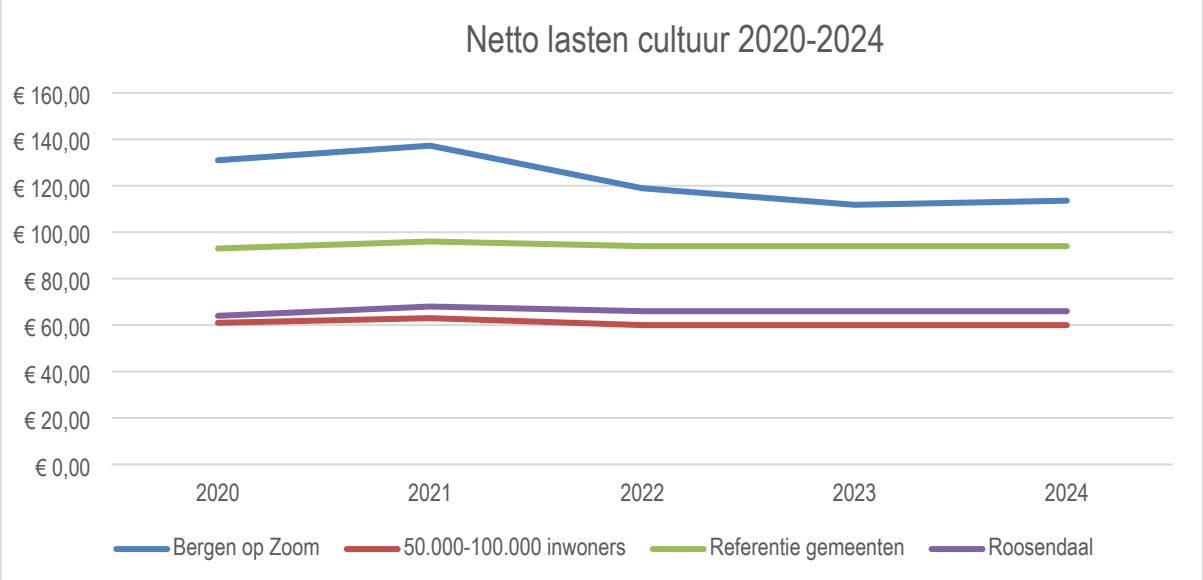

De lasten voor cultuur bij de gemeente Bergen op Zoom nemen tussen 2021 en 2024 af met € 23,68 (€ 137,26 - € 113,58). Dit komt door:

-	BC Cultuur toename van taakstelling € 100.000 naar € 1.900.000	€ - 1.800.000	€ - 26,67 p/inw
-	Toename personeelskosten	€ 123.000	€ 1,82 p/inw
-	Toename kapitaallasten (en overige lasten)	€ 82.000	€ 1,21 p/inw

Hieronder worden de effecten van de verschillende scenario's vanuit het voorstel mbt de bouwkoten weergegeven in de tabel. We hebben als uitgangspunt genomen dat de nieuwbouw/renovatie van de bouwkoten medio 2023 gereed is. De hogere kosten komen dan vanaf 2024 in de begroting.

	2020	2021	2022	2023	2024
Bergen op Zoom	€ 131,00	€ 137,26	€ 118,92	€ 111,80	€ 113,58
Scenario 1					*€ 0,00*
Scenario 2					*€ 2,32*
Scenario 3					*€ 2,50*
Scenario 4					*€ 4,73*
Scenario 5					*ntb*
50.000-100.000 inwoners	€ 61,00	€ 63,00	€ 60,00	€ 60,00	€ 60,00
Referentie gemeenten	€ 93,00	€ 96,00	€ 94,00	€ 94,00	€ 94,00
Roosendaal	€ 64,00	€ 68,00	€ 66,00	€ 66,00	€ 66,00